

1118 Budapest, Beregszász út 55/B.

Tel.: (06-1) 421 5490 • Fax: (06-1) 421 5491

WEB: www.lsk.hu • E-mail: info@lsk.hu

A vetítővásznak minőségi besorolása

Avagy: Mit várhatunk el a különböző vetítővásznaktól? Tanácsok a vetítővásznak minőségének megítéléséhez, a megfelelő termék kiválasztásához ill. a vásárlói kifogások megfogalmazásához.

Mechanikai tulajdonságok

Rolós vetítővásznak:

A leggyakoribb mechanikai kialakítás. A szövet minden esetben vékony, hogy a visszacsévéelő rugó ereje a szövet tömegét képes legyen megemelni és a felgöngyölés könnyen menjen, ne akadályozza azt az anyag merevsége. A vékony szövet alkalmazásának következménye, hogy sohasem ad tökéletesen sík, vetítő felületet. Oldalról rátekintve vagy oldalsó ún. „súrló fény” hatására a felületen hullámok láthatók. Ez normális jelenség. Amennyiben a hullámok olyan erőteljesek, hogy már nem csak oldalról láthatóak, hanem a vetített képet is befolyásolják, szemből vetítve a képszélesség kétszeresének megfelelő távolságról nézve is láthatóak, zavaróak és ezáltal a kép esztétikai élvezetét befolyásolják, akkor tegyen minőségi kifogást, forduljon forgalmazójához és kérje a vászon cseréjét vagy válasszon más szerkezetű megoldást. A többéves tapasztalatok alapján a hullámosodás általában a 2 méter szélességet meghaladó méretek felett válik zavaróvá.

Rolós visszahúzó szerkezet. A vászon kihúzása kézzel történik. Ekkor megfeszítjük a belső rugót. A vetítővászon kihúzáskor minden tengely körbeforduláskor egyszer megállítható. Ez azt jelenti, hogy a vászon alsó szélének pozicionálása nem lehetséges 10-20 cm-nél finomabban. A visszacsévélés általában nagy sebességgel történik és a visszazáródás általában csapódó hanghatással jár. Amennyiben ez zavaró, lehetséges a visszacsévélést kézzel finoman lassítani, visszakísérni.

Motoros vetítővásznak:

A felcsévélést és kiengedést beépített motor végzi, ezért lehetséges vastag szövet választása is. A vastag szöveten nincsenek azok a hullámproblémák, amik vékony szövetek sajátosságai. Vezérlése fixen szerelt kapcsolóval vagy különböző (infra, rádiós, projektorról trigger jellel vezérelt) távvezérléssel történhet. Ha nincs külön feltüntetve, mindig csak a mechanikus kapcsolót tartalmazza a csomag. Felszerelését feltétlen ajánlott elektromos szerelésben jártas szakemberre bízni.

Feszített rendszerű vetítővásznak:

A vetítési felület anyaga méretváltoztató, rugalmasan nyújtható. A befogadó keret általában nagyobb, mint a szövet, így az összeszerelés része a feszítés. Ez a feszítés és az anyag rugalmassága biztosítja a felület simaságát. Vetítési szempontból ez a rendszer adja a legtökéletesebb felületet. A feszítéskor körültekintően kell eljárni, követni kell az összeszerelési útmutatóban leírtakat, nehogy egyoldali, egyenetlen túlfeszítéssel maradandó nyúlást, károsodást szenvedjen az anyag.

Hordozható vetítővásznak:

Leggyakrabban a háromlábú „tripod” vetítővásznakat jelentik. Anyaguk mindig valamilyen vékony szövet, hogy ne legyen túl nehéz. A vetített felület simasága nem minden szerkezetnél biztosított ezért a kiválasztásnál kérje szakember segítségét. A nagy méretű (180 cm szélesség felett) vetítővásznak használatánál gondoljon a huzat hatására, ami a nagyméretű, de túl könnyű szerkezeteket felboríthatja, eldönti és balesetet okozhat. A könnyű, sok műanyag elemet tartalmazó szerkezet, mindig gyengébb mechanikai minőséget sejtet.

Méreték és méretarányok

Amikor a gyártók megadják a vetítővászon méretét, az mindig a szövet méreteit jelenti legfeljebb 1% tűréssel. A tok pár cm-el szélesebb, a látható, vetíthető képméret pedig kisebb a fekete sávkeret miatt. Erre optikai képbeállítási és esztétikai okokból van szükség. A fekete sávkeret szélessége változó. Rolós és motoros vetítővásznaknál általában 5-5 cm bal és jobb oldalt. Tehát a vetítővászon névleges méretéből általában 10 cm-t kell elvennünk, hogy a vetíthető szélességet megkapjuk. A házimozsi alkalmazásokhoz fejlesztett termékek rendelkezhetnek ún. felső fekete kifutóval, ami a mennyezetre szerelt vetítővásznak alsó szélének beállítását segíti. A felső fekete kifutó mérete nagyon eltérő lehet. Amennyiben ez fontos kiválasztási szempont, nem árt előre tisztázni a pontos méreteket.

1118 Budapest, Beregszász út 55/B.

Tel.: (06-1) 421 5490 • Fax: (06-1) 421 5491

WEB: www.lsk.hu • E-mail: info@lsk.hu

Fényvisszaverési tulajdonságok

A matt fehér vetítőlámpa fényvisszaverési hatásfoka a meszelt falhoz képest 10%-al jobb. Ezt a különbséget alig lehet észrevenni. Az üzleti vagy oktatási célú vetítésekénél szokás, fényvisszaverést erősítő vetítőlámpát alkalmazni. Ezek ára a matt fehérhez képest jelentősen magasabb, de hatása is jelentős, viszont be kell tartani bizonyos vetítési elrendezéseket, különben az ellenkező hatást lehet elérni. Házimozi alkalmazásoknál kontraszt növelő felületeket lehet választani. A különbség a matt fehérhez képest árnyaltabb. Árban is kisebb a különbség. Fontos megjegyezni, hogy a kontraszt növelő hatást csak teljesen besötétített szobában lehet érzékelni és a kontrasztnövelő hatás a fényvisszaverés hatásfokának romlásával jár. A megfelelő felület kiválasztásánál kérje szakember segítségét és lehetőség szerint győződjön meg hatásosságáról!

Felszerelési tanácsok

Különös tekintettel az elektromos lámpa felszerelésére, legjobb azt szakemberre bízni. A rosszul beüzemelt (elektromos hálózatra kötött és végállások beállítva) berendezés meghibásodik, és érintésvédelmi problémákat is felvet. A rólós vetítőlámpa felszerelésénél az erős, biztonságos rögzítés mellett gondoskodjon róla, hogy a tok vízszintes legyen!

Tartósság, tisztíthatóság

A tapasztalatok alapján azok a vetítőlámpa, amelyeknek szövete ténylegesen szövetbázisú, tartósabbak. A csupán műanyag hordozó réteg első, hátsó festésével kialakított termékek a használat során hullámosodhatnak. A feszített lámpa tartóssága kiváló. Telepített állapotban nincs olyan ismert tényező, ami az idő során rontja használati értéküket. A motoros lámpa tartósságát alapvetően a beépített motor határozza meg. A piacon a francia SOMFY motorjaival szerelt változatok minősége példás. Motorhibák gyakorlatilag nincsenek. Ezt előrevetíti a SOMFY motorokra vállalt 5 év garancia is. A távol keleti motorral szerelt termékekre sem jellemző a meghibásodás, de több éves tapasztalatok itt még nincsenek. Az esetleges zavarokat általában a hozzá nem értő szerelés, a végállás kapcsolók helytelen beállítása, eltekergetése okozza. Az állványos vetítőlámpa meghibásodásai alapvetően mechanikai eredetűek. Alapvető szabály, hogy az azonos méret mellett a drágább, nehezebb szerkezet jobb, erősebb, stabilabb, tartósabb.

Tisztítás:

Mindig a gyártók ajánlásai alapján, de általában a lágy szappanos vízzel való tisztítás megengedett.

Minőségi kifogások, hibák és azok kezelése.

Garanciálisnak tekinthető hibák. Alapjában véve minden olyan hiba garanciálisnak tekinthető, amely a termék rendeltetésszerű használatát akadályozza és a hiba a garancia ideje alatt a rendeltetésszerű használat során keletkezett. A vetítőlámpát a gyártók alapvetően általános beltéri, mint irodai, tantermi, háztartási környezetben stb. történő használatra készítik. Az ettől eltérő, mint például a kültéren, erősen nedves, savas, poros környezetben történő használat a garanciát kizárja. Szintén kizárja a garanciát a helytelen szállításból, rögzített vetítőlámpa esetén a szakszerűtlen szerelésből a nem rendeltetésszerű használatból eredő hibák is. Nem kezelhető garanciában a műanyag elemek töréséből eredő, a vetítőlámpa szövetének sérüléseiből (szakadás, kilyukadás, tisztítás utáni foltosodás) eredő hibák. Amennyiben a terméket bontatlan, sértetlen csomagolásban kapja későbbi sérülési ill. esztétikai jellegű hibákra már nem hivatkozhat. Amennyiben a csomagolás sérült, bontott, nem „originál” kérje a termék kicsomagolását átadáskor és győződjön meg sértetlenségéről!

Budapest, 2006.